

Съществуват различни начини за предаване на „занаята“, но най-често става чрез „крадене“ – младата гледа, слуша и запомня без преднамерени действия от страна на старата за нейното обучение. Може да се предаде и на човек от друга етническа или религиозна общност – от турчин на българин, от циганин на българин и обратно и т.н. Така например циганка от с. Габрешевци, Кюстендилско научила българи на магия как да мрат домашните животни. Това се случва в края на XIX век (Захариев 1918: 151).



*Леене на куршум*

Обвързаността на циганките с „професията“ на гледачки, врачки, магьосници е запазена и до днес в отделни групи. Отношението към тях е различно. От една страна околните търсят услугите им, от друга – страхуват се от тях. През 80-те-90-те год на XX век в циганския квартал Лозенец на Стара Загора е известна мест-

ната лечителка и гадателка Кера (от групата на фичерите). „Много хора я търсеха, на много хора помагаше. На Библията гледаше, разваляше магиите, развързваше късмета. Всякакви хора я търсеха, отвсякъде“ (ж., 77 г., фичери). Когато стане дума за леене на куршум, всички търсят услугите на баба Афизе. Вече 80 годишната хорохоя казва за себе си: „Аз туй го знам от мойта баба по баща. Каквото знам – туй правя. Ний сме осем братя и сестри, но само на мен ми се отдаде. Едната сестра също опитва, но нейното не ѝ се хваща, няма сила. Нейната свекърва беше много добра, но от свекървата не се предава. Нашта майка не можеше да лее. Аз мога и други „работи“, но туй правя, куршум лея“.

И днес много популярна в Добруджа е Мъйна – копанарка от с. Бобовец, Балчишко. Когато дойдат при нея да врачува, гадае или развали магия, тя не поставя директно въпроса за плащане, а казва „каквото дадеш“. С това привлича и българи, и цигани/ роми както от близки, така и от далечни населени места. В циганската махала на гр. Сандански (2001 г.) живее стара циганка магьосница. Околните се страхуват да говорят за нея, а името ѝ – Каймета, произнасят само шепнешком, за да не ги стигне някоя от магиите, с които се занимава (Пампоров 2006: 139). В кв. Факултета в София има семейство, чиито прякор е свързан